یەکێتی و پارتی قومبەلەی ژێر ماڵی کورد.. ئومێد محەمەد فەرەج

ئەگەر بەچاو خشانێکی خێرا سەیری مێژووی ڕەشی پارتی و یەکێتی بکەین، بەئاسانی تێدەگەین کە لەسەرەتای دروستبوونیانەوە بە تەنها ئامانجێکی سەرەکی دروستبوون، ئەویش تێکدانی ناو ماڵی کوردبووەو هەمیشە وەکو قومبەلەیەکی تەوقیتکراوی ژێر ماڵی کورد کە کەوتوون، لەهەر دەیەیەکیشدا لانیکەم دوو جار بەڕووی بەرژەوەندییە نەتەوەییە باڵاکانی کورددا تەقیونەتەوە. هەربەیە یەکێتی و پارتی لەژێر سەرپەرشتی ڕاستەوخۆی وڵاتانی دووژمنی کورد دروستبوون وەکچۆن یەکێتی لەدیمەشقی پایەتەختی سوریای عەڕەبی دروستبوو، کە سوریا یەکێکە لەم وڵاتانەی بەدوژمنی کورد هەژمار دەکرێت و ئامانجی کورتخایەن و درێژخایەنی هەیە بە نەهێشتنی کورد، ئاسانترین ڕێگەش ئەوەیە کە ئامانجەکانی بەکوردە ناپاک و خۆفرۆشەکان بپێکێت، ئەوکاتیش لە جەلال تاڵەبانی و برایم ئەحمەد گونجاوتری نەدەزیەوە، تەبعەن ئەوەی ئەیڵێم بە وڵاتانی عێڕاق و تورکیا و ئێرانیش ڕاستە، ئەوانیش دوژمنی کوردن و بەردەوام هەوڵیان داوە بەدەستی کورد ناوماڵی کورد تێکبدەن. هەروەها پارتیش بەهەمانشەوە لەژێر ئیشڕافی دەزگای هەواڵگری ساواک و شای ئەوکاتی ئێران دامەزراوەو وەکو مەقاش هەرجارەو بەدەستی دەوڵەتێکی دوژمنی کوردەوە بووە بە سەرکوتکردنی کوردی پارچەیەکیتر بە بەرژەوەندی دەوڵەتێکیتری نەیاری کورد.

یەکێتی نیشتیمانی کوردستان و پارتی دیموکڕاتی کوردستان هەڵگری پاشناوو دروشمی زۆر گەورەو پڕ لەناوەڕۆکی کوردایەتین، بەڵام لەڕاستیدا لەسەرەتای دامەزراندنیانەوە هەتاکو ڕاپەڕینی ساڵی ١٩٩١ تەنها ئامانجیان ئەوە بوو لەژێر ڕوکەشی شۆڕشی نەتەوەیی کوردیدا خزمەت بەوڵاتانی دوژمنی کورد بکەن، دوای ساڵی ١٩٩١یش وەکو دوو دوکانی سیاسیی بەبازرگانی کردن بەسامانی ژێر زەوی و سەر زەوی کوردستان دەست بەکار بوون و چوونە قۆناغێکیتری خەباتی وێرانکردنی نیشتیمانی کوردستان. ئەم ئامانج و قۆناغەش لەدوای ٢٠٠٣ زۆر تۆختر بویەوەو دوای ئەوکات سامانی ژێر زەوی وەکو نەوت و غازو کانزاکانیتر زیاتر دەرکەوتن و کەوتنە دەستی ئەم دوو حیزبەو ئەتوانم بڵێم بەتەواوی لەدوو حیزبی سیاسیی حوکمڕانەوە گۆڕدران

بەدوو کۆمپانیای بازرگانی کردن بەتەواوی سەروەتی نیشتیمانییەوە، وە بەهێزکردنی لایەنی ئابوری بوو بەئەولەویەتیانو تەڵاقی سیاسیی هەمیشەیيان دایە تەواوی قەزیە نەتەوەیی و نیشتیمانییەکان.

ئەگەر زیاتر بگ□□ینەوە بەمێژوودا دەبینین سەرەتای دروستبوونی یەکێتی بەسەرپەرشتی سوریا بوو وە بۆ ئامانجی لێدانی شۆڕشی کوردی ئەوکات دامەزرا، پێشتریش جەلال تاڵەبانی و برایم ئەحمەد ناپاکیان لەشۆڕشی کورد کردو لەساڵی ٦٦ تەسلیم بە دەوڵەتی عێڕاقی دوژمن بونەوەو تاڕادەیەک شکستیان بەشۆڕشی کورد هێنا. ئەگەرچی مەلا مستەفاش دەستی هەبوو لەم خیانەتە، چونکە ئەویش لەپێناو پاوانخوازی دەسەڵاتدا ویستی مام جەلال و برایم ئەحمەد ملکەچی خۆی بکات و کاتێکیش ملکەچ نەبوون، خۆی پاڵی پێوەنان بۆتەسلیم بوون بەحکومەتی بەغداد، وە سەرچاوە مێژوویەکانیش ئەوەیان سەلماندووە، کە ئەگەر لەژێر دەسەڵاتی مەلا مستەفای بارزاندا مابانەوە ئەوا تیرۆری دەکردن. بۆیە هەم مام جەلال و برایم ئەحمەد خیانەتییان کردو بوون بەجاشی بەغداد هەمیش مەلا مستەفاش خیانەتی کرد.

هەروەها دواتریش یەکێتی و پارتی لە حەفتاکانەوە هەتا ساڵی ٩١ دەیان جار شەڕی ناوخۆو براکوژیان ئەنجامداو هیچ حیزبێکی کوردی نەما کە شەڕی لەگەڵ نەکەن. دواتریش بەئیعازی تورکیا یەکێتی و پارتی بەهاوبەشی لەساڵی ١٩٩٢ جەنگێکی خوێناوییان لەدژی پەکەکە هەڵگیرساندو سەدان گەنجی کورد لەهەرسێ لایەن کوژرانو ئاکامیش زیانێکی گەورەی ماددی و مەعنەوی بەر گەلی کورد کەوتوو یەکێتی و پارتیش وەکو پاداشتی جاشایەتییان سەدان ملیۆن دۆلاریان لەتورکیا وەرگرت. ئینجا دوای ئەمە دیسان لەساڵی ٩٣ تاکو ٩٨ شەڕێکی کوشندەی ناوخۆییان هەڵگیرساند کە تێیدا ٣٦ هەزار گەنجی کورد کوژران، کە هەڵگیرسێنەری ئەم شەڕە زیاتر یەکێتی بوو، هەرچەند هەردوک حیزب تاوانباری جەنگێکی مێژوویین. جارێکیتر پارتی لەکۆتایی نەوەدەکان شەڕێکی خوێناوی لەدژی پەکەکە هەڵگیرساند. دواتریش و جارێکیتر لەساڵی ٢٠٠٠ دیسان یەکێتی شەڕێکیتری خوێناوی براکوژی لەگەڵ پەکەکە هەڵگیرساند، ڕاستی ئەگەر خیانەتەکانی یەکێتی و پارتی بژمێرم سەدان لاپەڕەم پێویستە، بۆیە تەنها دواهەمین خیانەتی مەزنی هەردوک حیزبی حوکمڕانی بنەماڵەیی بیردێنمەوە، کە ئەویش یەکێکیان ١٦ی ئۆکتۆبەر بوو لە ٢٠١٧ کە خەنجەرێکی ژەهراوییان دا لە پشتی کوردو نیوەی خاکی کوردستانییان هەرزانفرۆشکردو کوردیان گێڕایەوە بۆبەر لە٣٠ ساڵ پێشتر، گەیشتە ئەوڕادەیەی کە ناوییان نا لە یەکێتی نوسینگەی فرۆشتنی زەوی و زاری نیشتیمان.

ئەم دوو حیزبە نەک تەنها سەدان خیانەتییان لەنەتەوەو نیشتیمانی خۆیان کردووە، بەڵکو سەدان خیانەتییان لەیەکتریش کردووە. بۆنمونە خیانەتی یەکێتی لە پارتی، کە لە چەند بارێکدا ئەنجامی داوە، لەوانە، هاوکاریکردن و داواکردنی یەکێتی لەحکوومەتی عێراق بە بڕینی بەشەبودجەی کوردستان. هەروەها رادەستکردنی کەرکووک بە میلیشیاکانی حەشدی شەعبی. هەروەها ئەوگەلەکۆمەی لەبەغداد کردی بەسەرخستنی کاندیدی یەکێتی د.بەرهەم و شکستهێنان بەکاندیدی پارتی، ئەگەرچی جیاوازی نێوان کاندیدی پارتی و یەکێتی تەنیا وەکو جیاوازی سەگی ڕەش و سەگی سپییەو هەردوکیان بەجگە لەخزمەتکارێکی بەرژەوەندییەکانی عەڕەب هیچیتریان لەچاوەڕوان ناکرێت. هەروەها خەنجەرێکیتری یەکێتی کەلەپشتی پارتیدا، ئەوەیە کەلایەزال هاوکاری حەشدی شەعبی دەکات لەهێرشی موشەکی و درۆنەکان بۆ سەر پایتەختی کوردستان و مەتاڕی نێودەوڵەتی هەولێر.

هەروەها پارتیش سەدان جار خیانەت و فێڵی سیاسیی لەیەکێتی کردووە، لەنمونەی ئەوەی ڤیدیۆی ئابڕوبەرانەی لەچەند سەرکردەیەکی یەکێتی گرتووەو ملکەچی بەرژەوەندی و سیاسەتەکانی خۆی کردوون. هەروەها لە٣١ی ئابدا خەنجەری خیانەتی دا لەپشتی یەکێتی و بەهێزی دوژمن پایتەختی کوردستانی داگیرکرد. هەروەها پارتی و بنەماڵەی بارزانی ماوەی ١٥ ساڵە بەدەیان تەکتیک و دەستشکانی سیاسیی یەکێتییان کردووە بەپاشکۆی خۆیان و دەستیان گرتووە بەسەر تەواوی جومگە هەستیارەکانی کوردستان. هەروەها پارتی ڕاستەوخۆ دەستی هەبووە لەترازانی ناوماڵەی یەکێتی و کەلێنی زۆری خستەتە ناو باڵەکانی یەکێتی و کە تازەترین و کاریگەرترینیان ئەمەی ئەم دوایە بوو، کە بەپلانی پارتی و بنەماڵەی بارزانی ئینقیلابێکی سپی کرا بەسەر لاهوری شێخ جەنگی و باڵەکەیداو لەئەنجامدا لەدەسەڵات دورخرانەوەو یەکێتی باڵێکیتری لەبویەوە. بەمەش ئەتوانین بڵێین ئەم هەڵەیەی یەکێتی ڕێژبەڕێژ زیاتر ئەکەوێتە ژێر هێرشی پارتی و ڕێژێک چەنوکەکانی دەشکێنێت و ڕێژێکیتر دەنوکی کورت دەکاتەوەو ڕێژێکیتر کلکی ئەقرتێنێت و دواجاریش باڵێکی بەتەواوی شکاند…

تێبینی: بەردەوام دەبین لەهەڵدانەوەی مێژووی ڕەشی ئەم دوو بنەماڵەیە لەبەشی دووەم

ئومێد محەمەد فەرەج